

Національний
банк України

Результати оцінки стійкості банків та банківської системи України 2025 року

вересень 2025 року

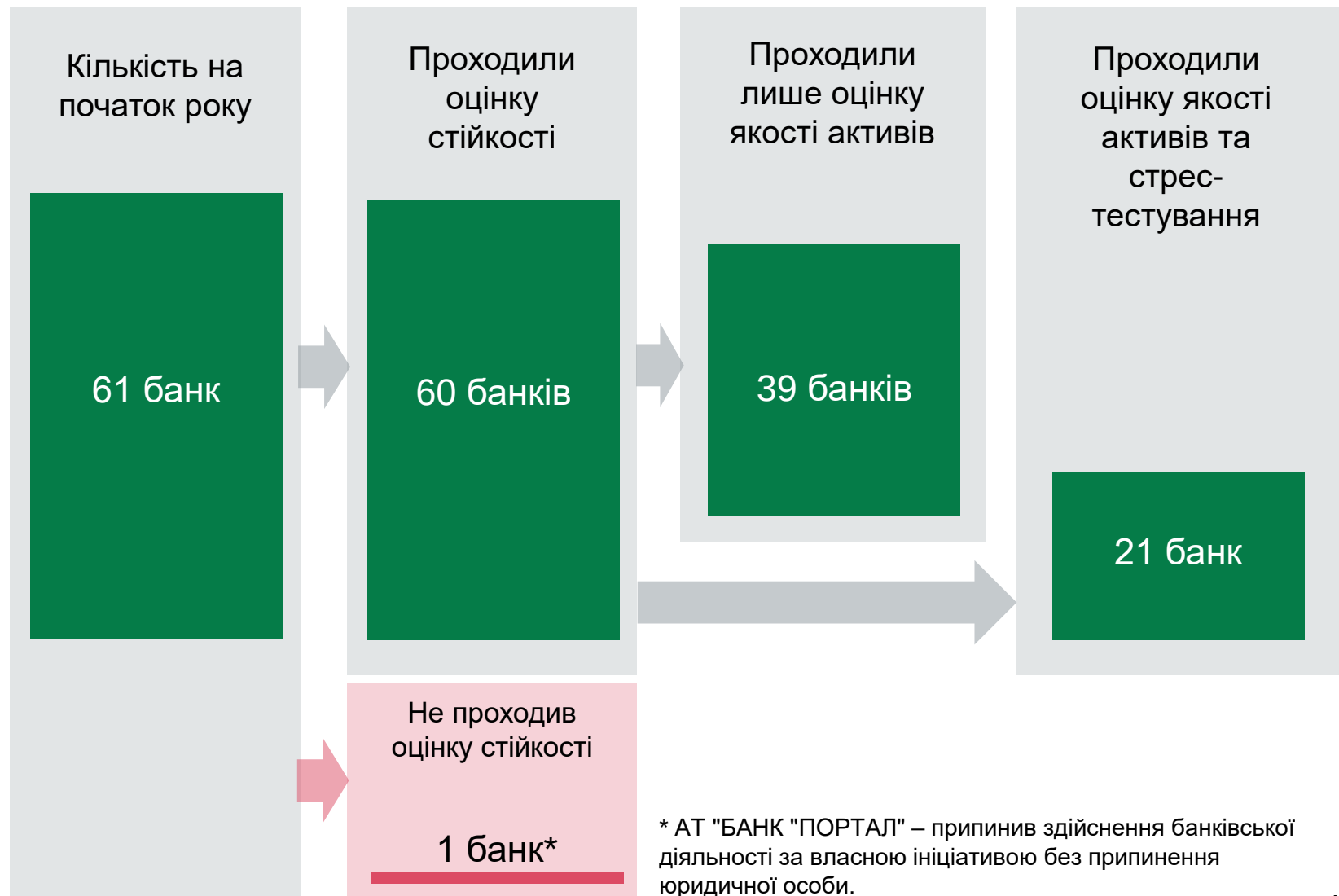
Головне про оцінку стійкості банків

- Оцінка стійкості банків у 2025 році складалася із:
 - оцінки якості активів та прийнятності забезпечення. Оцінка проводилася зовнішніми аудиторами для усіх банків;
 - екстраполяції результатів оцінки якості активів (за потреби) та оцінки необхідного рівня достатності капіталу для менших банків;
 - стрес-тестування (СТ) та оцінки необхідного рівня достатності капіталу для найбільших банків.
- Адаптація до воєнних умов та нормалізація діяльності банків дала змогу повернутися до довоєнної практики стрес-тестування за двома макроекономічними сценаріями: базовим та несприятливим.
- Роль базового сценарію – створити базу порівняння для несприятливого сценарію, жоден із сценаріїв не є прогнозом.
- Стрес-тестування проходив 21 банк, на які сукупно припадає понад 90% активів банківського сектору. Для стрес-тестування обиралися банки, найбільші за середнім зваженим значенням трьох показників: зважені на ризик активи, кредити та депозити фізичних осіб.
- Результати оцінки стійкості у розрізі банків будуть оприлюднені наприкінці року.

Підходи до визначення сценаріїв

- Для **базового** сценарію використовуються публічні прогнози НБУ. Значення обмінного курсу для базового сценарію взято з консенсус-прогнозу «Focus Economics».
- У **несприятливому** сценарії передбачалася досить глибока та тривала криза, яка є реалістичною, а не катастрофічною, чого має бути достатньо для забезпечення стійкості банків в умовах кризи без необхідності запровадження регуляторних тимчасових послаблень.
- За **несприятливого** сценарію реалізуються **кредитний, процентний, валютний та операційний ризики**:
 - ✓ **кредитний ризик** виникає внаслідок погіршення якості кредитів. Параметри погіршення якості визначаються для кредитів великих корпоративних боржників індивідуально та для інших кредитів на портфельній основі;
 - ✓ **процентний ризик** реалізується через незмінність ставок за активами та зростання вартості зобов'язань;
 - ✓ **валютний ризик** реалізується через переоцінку відкритої валютної позиції, зміну компоненти валютного ризику у складі ринкового ризику, а також опосередковано через кредитний та процентний ризики;
 - ✓ **операційний ризик** реалізується через додаткові втрати від операційного ризику у першому році несприятливого сценарію.
- Граничні рівні достатності капіталу, яких банк має дотримуватися у сценаріях стрес-тестування, вперше з початку регулярного стрес-тестування відповідали мінімальним вимогам навіть у несприятливому сценарії.

Розподіл банків за підходами до оцінки стійкості

Результати для банків, які проходили лише оцінку якості активів

- Загалом аудиторами здійснено несуттєві коригування кредитного ризику, які не мали впливу на показники достатності капіталу більшості банків, які проходили лише оцінку якості активів.
- Лише одному банку за результатами оцінки стійкості за двома етапами було встановлено необхідний рівень капіталу вищий за мінімальний рівень.

Результати для банків, які проходили стрес-тестування

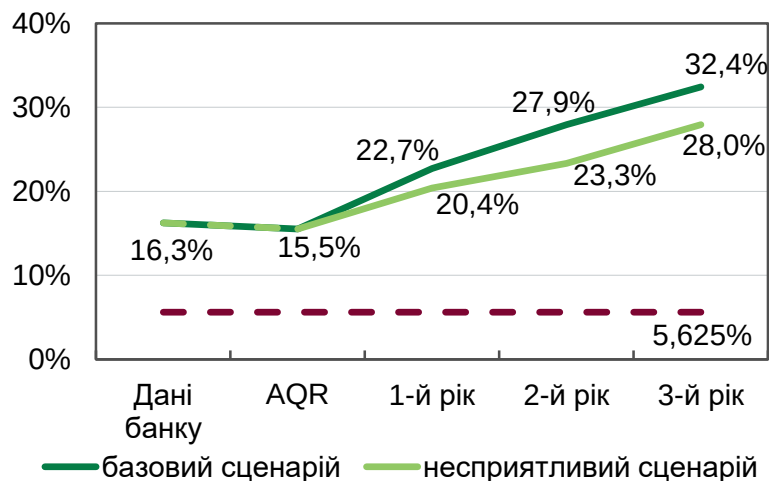

- Із 21 банків, які проходили стрес-тестування, для 9 банків встановлено підвищений необхідний рівень нормативів достатності капіталу.
- Ці банки сукупно мають 18% активів сектору, але із них два державних і один приватний із активами 13% мають потребу лише за несприятливим сценарієм.
- Лише банки із 3% активів мають підвищити достатність капіталу до необхідного рівня за базовим сценарієм, решта вже має достатні показники.
- Всі 9 фінустанов мають розробити та виконувати програми реструктуризації або капіталізації, щоб знизити вразливість до ризиків і посилити свою стійкість та стабільність системи.

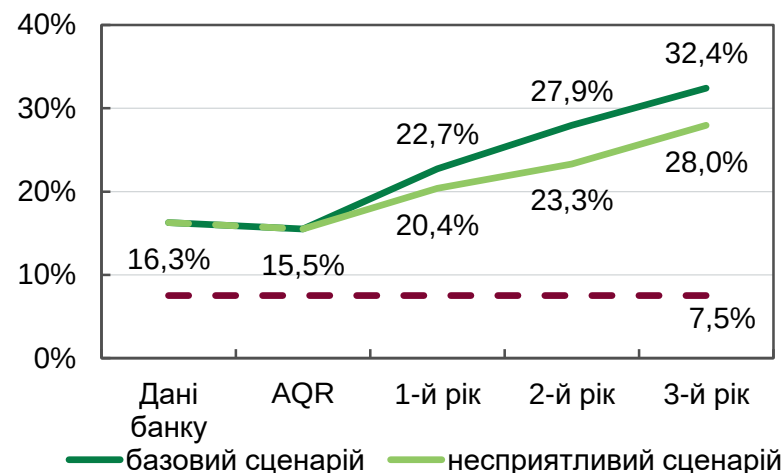
Результати стрес-тестування банків у 2025 році

Середньозважені нормативи достатності капіталу за результатами стрес-тестування

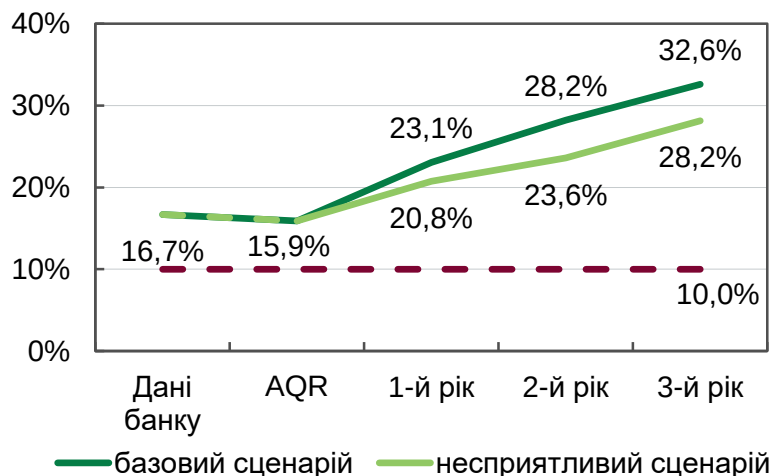
основного капіталу 1 рівня

капіталу 1 рівня

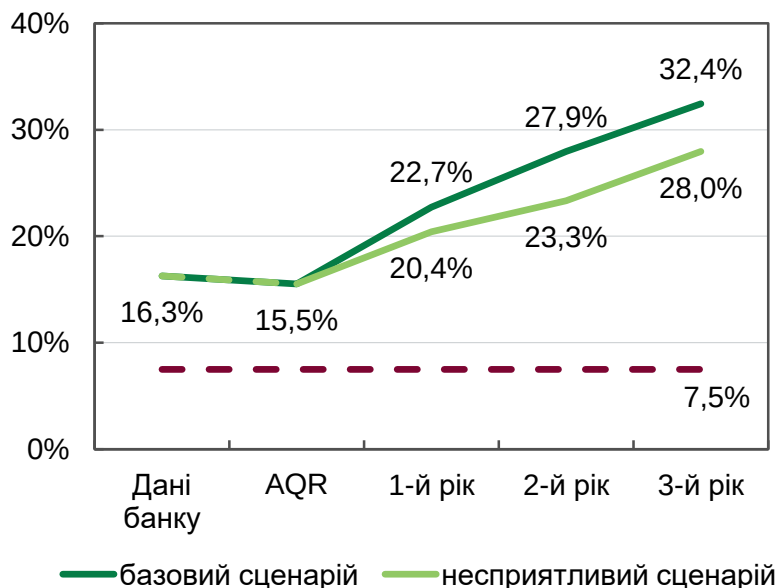
регулятивного капіталу

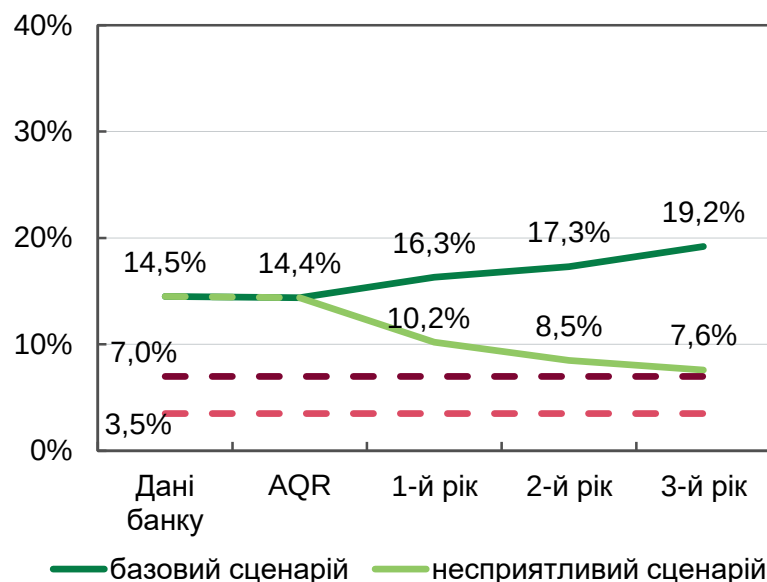
- Капітал банків за результатами стрес-тестування зростає як у базовому, так і у несприятливому сценаріях.
- Зростання капіталізації пов'язане із базовими припущеннями стрес-тестування: статичний баланс та капіталізація прибутку.
- На практиці результати означають, що банки зберігатимуть спроможність нарощувати операції навіть в умовах кризи.

Порівняння результатів стрес-тестування за 2021 та 2025 роки

Середньозважений норматив достатності капіталу 1 рівня банків за результатами стрес-тесту у 2025 році

Середньозважений норматив достатності основного капіталу банків за результатами стрес-тесту у 2021 році

Джерело: НБУ

- За результатами стрес-тестування 2025 року, на відміну від 2021 року, капіталізація банків в цілому зростала за усіх сценаріїв.
- Кількість банків із підвищеним необхідним рівнем нормативу зменшилася більш як удвічі – з 20 (із 30-ти, які проходили оцінку) до 9 банків, орієнтовна потреба в капіталі знизилася майже втричі.
- Загалом розрахункова орієнтовна потреба в капіталі за результатами стрес-тестування цього року складає близько 5% від обсягу регулятивного капіталу банківської системи станом на початок 2025 року.